

Dorota Wyżnikiewicz

**Bilans płatniczy Polski w III kwartale 2021 roku:
zmiany w długookresowych trendach
(komentarz do danych NBP)**

- **W III kwartale 2021 roku po raz pierwszy od 7 kwartałów na rachunku bieżącym bilansu płatniczego wystąpił deficyt. Był to efekt wzrostu importu, prowadzący do powstania ujemnego salda w obrotach towarowych (pierwszy raz od 10 kwartałów). Duże znaczenie miało także zwiększenie deficytu obrotów pierwotnych w wyniku wzrostu dochodów zagranicznych inwestorów bezpośrednich.**
- **Obniżeniu salda obrotów bieżących nie zapobiegł wzrost nadwyżki w obrotach usługowych.**
- **Wartość wynagrodzeń przekazywanych z Polski przez cudzoziemców w III kwartale 2021 roku nadal rosła.**

Deficyt na rachunku obrotów bieżących bilansu płatniczego w III kwartale 2021 roku wyniósł 16,2 mld PLN tj. 2,5 proc. PKB w porównaniu do nadwyżki w III kwartale poprzedniego roku w wysokości 10,9 mld PLN, co stanowiło 1,9 proc. PKB.

Wzrost cen importowanych paliw (gazu ziemnego oraz ropy naftowej i produktów pochodnych) przyczynił się do zwiększenia dynamiki importu (27,6 proc.) do poziomu przewyższającego dynamikę eksportu (17,2 proc.), co spowodowało powstanie **deficytu w obrotach towarowych**.

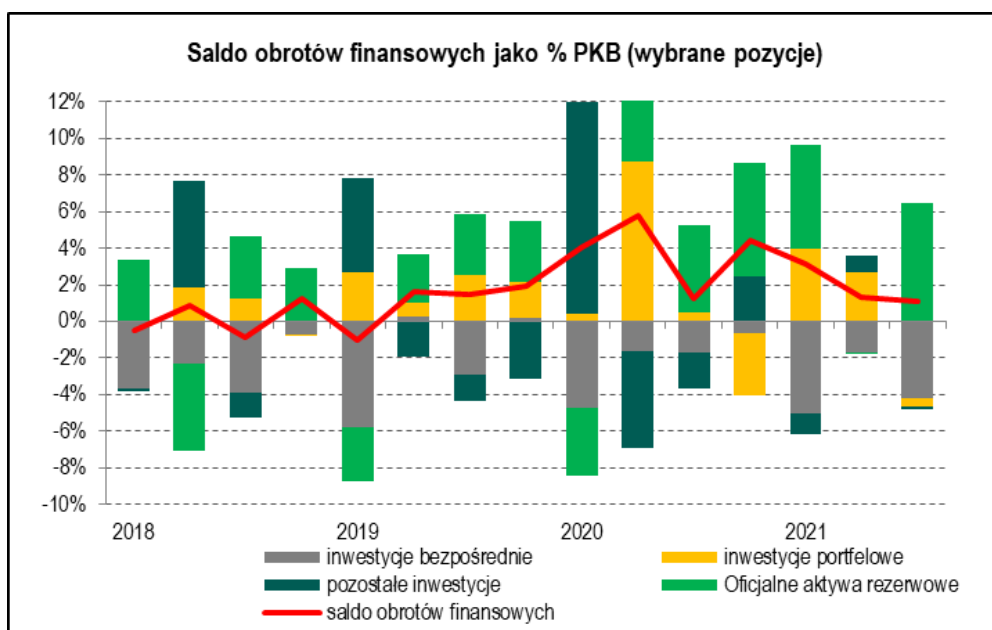
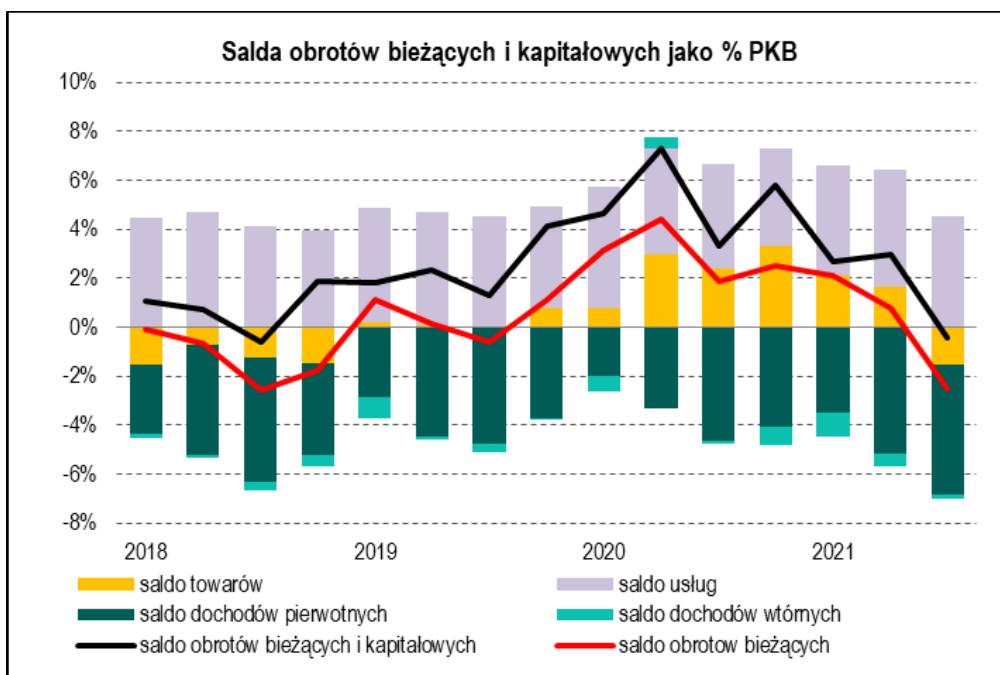
Nadwyżka w handlu usługami zwiększyła się w porównaniu do poprzedniego roku przy jednoczesnym wzroście obrotów. Rozpoczął się proces poprawy po okresie największych ograniczeń wywołanych pandemią i obok wzrostu obrotów we wszystkich rodzajach usług można obserwować także zwiększenie dodatnich sald. Jednakże wzrost nadwyżki w obrotach usługowych nie zapobiegł obniżeniu salda obrotów bieżących.

Deficyt dochodów pierwotnych zwiększył się w porównaniu do III kwartału poprzedniego roku. Powodem był przede wszystkim wzrost dochodów zagranicznych inwestorów bezpośrednich, ale część tych środków pozostała w gospodarce polskiej i była zainwestowana ponownie, co uwzględniono w części finansowej bilansu płatniczego. Środki przekazywane za granicę przez imigrantów pracujących w Polsce po spadkach w II i III kwartale 2020 roku rosły w kolejnych kwartałach i także w III kwartale zwiększyły się (o 17,2 proc.) w porównaniu do tego samego kwartału poprzedniego roku.

Napływ środków unijnych wyniósł 17,4 mld PLN wobec 10,7 mld PLN w tym samym kwartale 2020 roku. Fundusze o charakterze inwestycyjnym otrzymane z tytułu zakończonych i rozliczonych przedsięwzięć, które zostały zarejestrowane na rachunku kapitałowym bilansu płatniczego, były wyższe niż rok wcześniej i wyniosły 14,2 mld PLN w porównaniu do 8,6 mld PLN.

Aktywa zagraniczne netto Polski wzrosły, czyli saldo rachunku finansowego bilansu płatniczego było nadal dodatnie. Zdecydował o tym wzrost polskich inwestycji za granicą (odpływ kapitału) związany z transakcjami NBP przewyższający napływ kapitału zagranicznego.

Zadłużenie zagraniczne brutto Polski wzrosło do blisko 1,5 bln PLN, a jego relacja do PKB wyniosła 58,4 proc. PKB. Relacja **międzynarodowej pozycji inwestycyjnej netto** do PKB poprawiła się do -40,8 proc. PKB. Do kryterium równowagi makroekonomicznej (-35 proc. PKB) w stosowanej przez Komisję Europejską Procedurze Nierównowagi Makroekonomicznej (*Macroeconomic Imbalance Procedure – MIP*) jest coraz bliżej.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych NBP